

має позитивний тренд. В 1990 р. країну відвідало 3,7 млн туристів, в 2000 р. – 6,6 млн туристів, 2010 р. – 7,6 млн туристів, 2015 р- 8,3 млн туристів, в 2020 р. цей показник перевищив 10 млн туристів та наблизився до 11 (10,9 млн туристів).

За умови раціонального використання ресурсів історико-архітектурного та етнокультурного спрямування Ірландія може і далі розширювати свою «нішу» на туристичному ринку, а отже – збільшувати свої надходження від даного господарського сегменту.

Список використаних джерел:

1. Кузишин А. В. Міжнародний туризм: Навчальний посібник. Тернопіль: Вектор, 2016. 204 с.
2. Кузишин А. В. Міжнародний туристичний бізнес. Навчальне видання. Тернопіль: ТНПУ імені В. Гнатюка, 2019. 146 с.
3. Кузишин А. В. Основні показники розвитку туризму в країнах Європейського туристичного регіону на початку XXI століття. Актуальні проблеми краєзнавчої науки: матеріали V Міжнародної наук.-практ. інтернет-конференції (м. Луцьк, 18-19 травня 2017 р.) / за ред. В.Й. Лажніка. Луцьк: Вежа-Друк, 2017. С. 48-52.
4. Kuzyshyn A., Halycka I., Cheresnyuk T. Globalistic impacts in the development of International Tourism. Scientific Letters of Academic Society of Michal Baludansky. 2019. № 7 (6A). P.133-136.
5. Guinness-history of brand. URL: www.irsociety.co.uk/Archives/22/Guinness.htm.
6. St Patrick Day. URL: <http://www.independent.ie/irish-news/dublin-hosts-st-patricks-day-party-26833252.html>.
7. Tourism Highlights: 2018 Edition. URL: <https://www.e-unwto.org/doi/pdf/10.18111/9789284419876>.
8. Tourism Highlights: 2019 Edition. URL: <https://www.e-unwto.org/doi/pdf/10.18111/97892844211529>.
9. World Tourism UNWTO Barometer
URL: unwto.org/facts/eng/pdf/barometer/UNWTO_Barom08_1_en.pdf.

Івасечко О.

магістрант II курсу

спеціальності 242 Туризм

Науковий керівник – доц. Задворний С. І.

ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНІ РЕСУРСИ ТУРКІВСЬКОЇ ГРОМАДИ ЯК ДЖЕРЕЛО ТУРИСТИЧНОЇ АКТИВНОСТІ ТЕРИТОРІЇ

В даний час багато новостворених громад перебуває в пошуку господарських напрямків, які б стали запорукою успішного розвитку цих територій. Поряд з галузями матеріального виробництва досить часто звертаються і до сектору послуг. Зокрема, акцент в багатьох випадках ридиться на туризмі.

Турківська міська громада – територіальна громада в Самбірському районі Львівської області. Адміністративний центр – місто Турка. Площа

громади – 387,3 км², населення – 22 685 мешканців (2020).

Для Турківської громади справді є умови щодо активізації свого розвитку за посередництва туризму. Тут є багаті ресурси туристичного спрямування, які можуть привабити інвестора для формування відповідної туристичної інфраструктури та активізувати туристичну діяльність в межах цієї території.

Питання дослідження історико-культурних ресурсів знайшло вже досить широке відображення в напрацюваннях вітчизняних науковців: О. Бейдик [1], С. Задворний [3], І. Смаль [7], В. Петранівський [6]. Власне Турківщина вивчалась С. П. Кузиком [5] та Л. С. Безручко [2].

Дослідження історико-культурних об'єктів громади вказує на наявність 24 архітектурних пам'яток, включених у Державний реєстр культурної спадщини та 13 пам'яток місцевого значення [8]. В основному, це дерев'яні церкви та дзвіниці XVI–XIX століття, які знаходяться в місті Турка, а також у селах Мохнате, Матків, Ісаї, Розлуч та інших.

Серед археологічних об'єктів виділяється городище періоду існування Галицько-Волинського князівства (біля с. Матків); поганські поховання (поблизу с. Ясіночки та Мельниче); стародавні могильники на Риківських Гробищах, Ваташині, де за переказами знаходиться поховання варварського ватажка Атілли; поселення періоду XII–XIII століть і пізнього середньовіччя (с. Лосинець); поселення XIV–XVII століть (с. Завадівка) та інші.

Окрім матеріальних історико-культурних ресурсів помітне місце посідають місцеві традиції, звичаї, обряди, і, особливо, промисли, які добре збереглися у віддалених селах. Серед них: традиції ткацтва; с. Ластівка (плетіння із соломи); Матків (традиційне вівчарство); с. Мохнате (вівчарство та вирощування коней); килимарство; Вовче, (плетіння з лози) та ін. [4, с. 67]. Цікавими для туристичного огляду можуть бути нафтодобувні копальні в селах Лімна і Мала Волосянка тощо.

Попередні дослідження території населених пунктів Турківщини, згідно методики Степана Кузика, вказує на відсутність об'єктів, високоатрактивних та унікальних для туризму [5]. Тільки села двох колишніх сільських рід оцінено як середньоатрактивні, що становить 6,1% від загальної площі колишнього адміністративного району.

Варто звернути увагу і на те, що 25 населених пунктів отримали оцінку як малоатрактивні, що складає 72,7% території району. Негативним є те, що 6 сільських поселень (21,2%) за цим дослідженням є неатрактивними за оцінкою історико- культурних ресурсів.

Такі результати підтверджують попередні дослідження поселень Карпатського регіону С. Кузика, адже згідно з ними територія сучасної Турківської громади віднесена до числа малоатрактивних, а сільські території не вирізняються високою концентрацією історико-культурних туристичних ресурсів – більшість поселень належать до малоатрактивних територій.

Слід наголосити і на тому, що такі сільські поселення, як Завадівське та Лімнянське, які зарезультатами оцінки віднесено до малоатрактивних територій, знаходяться на межі мало- та середньоатрактивної пізнавальної цінності історико-культурних туристичних ресурсів. Тобто, якщо на територіях цих сільських рад прикласти зусилля для покращення стану, реставрації чи відновлення наявних історико-культурних туристичних ресурсів, то відсоток площі середньої атрактивності, з точки зору наявності історико-культурних туристичних ресурсів, відповідно зросте.

Окрім цього, вважаємо за доцільне провести пошук нових історико-культурних ресурсів у межах території району, адже, враховуючи її тривале освоєння, кількість історичних пам'яток може бути значно більша.

Л. Безручко здійснив бальну оцінку історико-культурних ресурсів Турківської територіальної громади (табл. 1). Згідно його досліджень ця територія є малоатрактивною з точки зору придатності історико-культурних ресурсів для туризму. Хоча слід відзначити, що території двох сіл є середньоатрактивними і чотири села громади наближаються до показника середньоатрактивності. Тому території цих сіл потрібно у повній мірі використовувати для розвитку туризму, а особливо культурно-пізнавального [2].

Таблиця 1

Комплексна оцінка придатності населених пунктів Турківської громади для потреб туризму (за Л. Безручко) [5, с. 123-124]

Населений пункт	Матеріальні об'єкти										Нематеріальні об'єкти				Загальна кількість
	Сакральні		Археологічні		Історичні		Музеї		Архітектурні		Народний побут		Етно-фестивалі		
	К-сть	Бали	К-сть	Бали	К-сть	Бали	К-сть	Бали	К-сть	Бали	К-сть	Бали	К-сть	Бали	
Турка	11	250	2	53	5	123	2	52	1	21	1	30	1	30	559
Багнувате	1	32	1	19	0	0	0	0	0	0	1	18	0	0	69
Бережок	1	27	0	0	0	0	0	0	0	0	1	14	0	0	41
Вовче	3	80	1	20	0	0	0	0	1	30	1	20	0	0	150
Головське	1	27	1	20	1	24	0	0	0	0	1	21	0	0	92

Продовження Таблиці 1

Дністрик-Дубовий	2	46	0	0	0	0	0	0	0	0	1	23	0	0	69
Жукотин	2	55	0	0	1	30	0	0	1	25	1	22	0	0	132
Завадівка	1	21	1	22	0	0	0	0	0	0	1	21	0	0	64
Закіпці	1	26	0	0	0	0	0	0	0	0	1	14	0	0	40
Зубриця	1	26	1	20	0	0	0	0	0	1	23	1	24	0	93
Льник	1	25	1	25	1	18	1	29	1	23	1	22	0	0	142
Ісаї	2	56	0	0	1	20	0	0	1	21	1	22	0	0	119
Кіндратів	2	44	0	0	0	0	0	0	0	0	1	21	0	0	65
Коритище	1	21	0	0	0	0	0	0	0	0	1	20	0	0	41
Красне	1	24	0	0	0	0	0	0	0	0	1	24	0	0	48
Кринята	0	0	0	0	0	0	0	0	1	23	1	21	0	0	44
Ліктів	1	24	0	0	0	0	0	0	1	20	1	20	0	0	64
Лімна	1	28	1	29	3	65	1	26	1	21	1	23	0	0	192
Ластівка	3	74	0	0	0	0	0	0	1	28	2	47	0	0	149
Лопушанка	1	29	1	22	0	0	0	0	1	22	1	21	0	0	94
Лосинець	1	32	1	21	1	19	0	0	1	22	1	20	0	0	114
Мала Волосянка	1	27	0	0	1	23	0	0	1	21	1	20	0	0	91
Матків	4	99	2	46	1	27	0	0	1	23	3	67	0	0	262
Мельничне	1	28	1	19	0	0	0	0	0	0	1	20	0	0	67
Мохнате	1	28	0	0	1	20	0	0	1	21	2	49	0	0	138
Присліп	1	32	0	0	0	0	0	0	1	21	1	20	0	0	71
Радич	1	31	0	0	1	20	0	0	0	0	1	21	0	0	72
Розлуч	2	60	1	29	0	0	0	0	1	24	1	21	0	0	134
Свидник	1	30	0	0	1	29	0	0	1	21	1	19	0	0	99
Стоділка	1	24	0	0	0	0	0	0	1	19	1	20	0	0	63
Хашів	1	29	0	0	0	0	0	0	1	18	1	20	0	0	67
Шум'яч	1	26	0	0	0	0	0	0	1	20	1	18	0	0	64
Явора	2	51	0	0	1	26	0	0	1	21	1	18	0	0	116
Ясениця	1	31	0	0	0	0	0	0	1	20	1	18	0	0	69
Ясенька-Стецьова	1	30	1	20	0	0	0	0	0	0	1	20	0	0	70
Всього	57	1473	16	365	19	444	4	107	23	508	39	819	1	30	3764

Отже, в процесі виконання науково-дослідних робіт на матеріалах Турківської територіальної громади та посуговуючи доісдженнями Л. Безручка та С. Кузика, було визначено рідкісні, унікальні та маловідомі пам'ятки. Вони відносяться не лише до національної, але й світової історико-культурної спадщини, що значно піднімає туристичне значення району, його привабливість для вітчизняного й зарубіжного туриста.

Опрацьований фактологічний матеріал дозволяє стверджувати, що Турківська територіальна громада може суттєво підвищити свою туристичну атрактивність та забезпечити відповідний напрямок господарювання інвестиціями та робочими місцями.

Список використаних джерел:

1. Безручко Л. С. Методика оцінки туристичних історико-культурних ресурсів (на прикладі Турківського району Львівської області): навчально-методичний посібник. Львів, 2013. 160 с.
2. Бейдик О. О. Рекреаційно-туристські ресурси України: Методологія та методика аналізу, термінологія, районування: Монографія. Київ: ВПЦ «Київ. ун-т», 2001. 298 с.
3. Задворний С. І. Територіальна організація культурно-мистецької сфери регіону (на матеріалах Хмельницької області): монографія. Тернопіль: Вектор, 2020. 228 с.
4. Коберніченко Т. Рекреаційний потенціал гірських сіл Турківського району Львівської області. Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. 2009, № 10. С. 65-68.
5. Кузик С. П. Теоретичні проблеми туризму: суспільно-географічний підхід: монографія. Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2010. 254 с.
6. Петранівський В. Л. Туристичне краєзнавство: Навчальний посібник. За ред. проф. Ф. Заставного. 2-ге вид. виправлене. К.: Знання, 2008. 575 с.
7. Смаль І. В. Основи географії рекреації і туризму: навчальний посібник. Ніжин: Ніжинський державний педагогічний університет ім. М. Гоголя, 2004. 263 с.
8. Офіційний сайт Турківської міської ради. URL: <https://turka-mrada.gov.ua/>.

Муха Р.

магістрант II курсу

спеціальності 242 Туризм

Науковий керівник – викл. Пушкар Б. Т.

ТУРИСТИЧНА ПОЛІТИКИ В КРАЇНАХ ЄС ЯК ЗРАЗОК ДЛЯ ФОРМУВАННЯ СУЧАСНИХ УКРАЇНСЬКИХ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ ЗАСАД

Низка міжнародних договорів, конвенцій і декларацій міжнародних організацій формують основи міжнародно-правового регулювання системи туризму і міжнародних подорожей. Стаття 24 Загальної декларації прав людини, прийнята Генеральною асамблеєю ООН 10 грудня 1948 року, проголошує: «Кожна людина має право на відпочинок і вільний час, включаючи розумне обмеження робочого часу і періодичні оплачувані відпустки». Стаття 12 «Міжнародного пакту про громадянські і політичні права», прийнятого 6 грудня 1966 року Генеральною асамблеєю ООН, закріплює право кожної людини вільно залишати будь-яку країну, у тому числі власну.

У дослідженні процесів європейської інтеграції важливого значення набувають питання формування та реалізації спільних політик ЄС та напрямів його діяльності. Дедалі більша увага звертається на можливості проведення спільних заходів у різних сферах і вдосконалення інституційних механізмів функціонування розширеного ЄС. На сучасному етапі однією з таких сфер є туризм, оскільки інтерес світової спільноти до ЄС як до туристичного регіону з кожним роком зростає.